

Modul 5

Undervisningssted: kompetansesentrene

Tegnspråk				Tema			
Emner	T	Grammatikk	T	Døves kultur og historie	T	Andre temaer	T
Høst og høstlige aktiviteter	19	Lokalisasjon: Direkte- og pekelokalisasjon	2			Kommunikasjon og språk: A: Lytte- og taleutvikling 1	2
Barnehagens rutiner						B: Bruk av pekebøker og annet materiell, praktisk demonstrasjon	2
Kommunikasjon med døve små barn							
Tegnspråktekster							

Modul 5 Tegnspråk

Mål:

- få erfaring med å føre en samtale på tegnspråk i realistiske situasjoner
- øve uttrykksmåter knyttet til modulens språkfunksjoner
- få kjennskap til barns tegnvarianter og uttrykksmåter
- kunne avlese fortellinger og selv fortelle en kort fortelling
- få en gryende forståelse for sjangeren tegnspråkpoesi

Emne	Arbeidsmåte	Materiell/kilder
Høst og høstlige aktiviteter - Lokalisasjon: Direkte- og pekelokalisasjon Årstider, turer i skog og mark, plukke bær, sanke sopp, lage saft og syltetøy frukt og grønnsaker, forandringer i naturen rydde i hagen, høststormer, type klær, osv.	Presentasjon 1 Kommunikasjonsøvelser: 5-P1a: Samtale 5-P1b: På tur 5-P1c: Matoppskrift 5-P1d: Matoppskrift	Transparenter, plansjer, gjenstander, diverse oppskrifter. NFU videoen: De fire årstidene Kommunikasjonskort Billedmateriell Billedmateriell
Barnehagens rutiner Omsorg (rutiner) lek/lekemateriell, rollelek inne og utemiljø, utelekeplassen, skapende aktiviteter, arbeid	Presentasjon 2 Kommunikasjonsøvelser: 5-P2a: Stasjonsøvelser 5-P2b: Samtale og gjenfortelle 5-P2c: Barnehagens dagsrytme	Transparenter, plansjer, gjenstander, barnehagens lokaler, billedfortellinger Kommunikasjonskort Situasjonsbilder Grovkisse for en dagsplan
Kommunikasjon med døve små barn	Presentasjon 3 - utarbeides sammen med temadelen	Enkel barnebok eller annet visuelt materiell som kan være grunnlag for kommunikasjon. Se www.erher.no Barnehagen.
Tegnspråktekster	Avlesning og egenproduksjon	Materiell fra Døves Media og fra Møller kompetansesenter. www.erher.no Billedmateriell (pekebøker, tegneserier osv.) Skriftlig materiell (barnebøker)

Språkfunksjoner: Trøste, gi uttrykk for etisk ansvar, rose, beundre, skryte, fortelle, forklare, by på , be om, korrigere, følelser

FORSLAG TIL ARBEIDSMÅTER

Modul 5

Presentasjon 1 og 2: Høst og høstlige aktiviteter/ Barnehagens rutiner

- Grammatikk: Lokalisasjon: Direkte- og pekelokalisasjon

Benytt visuelt materiell til å skape dialog rundt de ulike emnene. Kan dere legge opp til praktiske aktiviteter knyttet til emnet? Eksempelvis tur ut i skogen? Er det bærsesong? Har senteret barnehagedrift,? Er det mulig å benytte seg av lokalitetene? Bruk fantasien, og bygg undervisningens innhold på praktiske og meningsfulle oppgaver som benytter virkelig kommunikasjon.

Kommunikasjonsøvelser

5-P1a og 5-P2a: Samtale: kommunikasjonkort. Lag fire forskjellige samtaler ut fra emnene i presentasjon 1 og 2. På hver stasjon finnes det to kommunikasjonkort som utgjør en samtale mellom to personer. Kortene består av en norsk versjon og en tegnspråkversjon. Det skal være to foreldre ved hver stasjon. Det bør være en lærer ved hver stasjon som kan hjelpe foreldrene i gjennomføringen.

5-P1b: På tur: Foreldrene kan få i oppgave å plukke med seg 5 til 10 ting fra turen. De skal legge frem for resten av gruppen hva de har tatt med seg, hva det kan brukes til, giftig, spiselig, levende og ikke levende organismer, osv.

5-P1c: Foreldrene jobber i par. Oppgaven er å lage sin egen oppskrift til lapskaus eller kjøttsuppe. Resultatet legges frem for resten av gruppen.

5-P1d: Foreldrene jobber sammen to og to. Oppgaven er å lage sin egen oppskrift til fruktsalat. Resultatet legges frem for resten av gruppen.

5-P2b: Gjennom situasjonsbilder få i gang samtaler der ulike språkfunksjoner øves. Foreldrene gir en gjenfortelling av samtalene.

5-P2c: Foreldrene får utdelt en grovskisse til en dagsplan i barnehagen. Foreldrene jobber i par med å intervju hverandre om hvordan deres barn har dagen organisert i barnehagen. Resultatet legges frem for resten av gruppen.

Presentasjon 3: Kommunikasjon med døve små barn

Dette emnet og emnet *Bruk av pekebøker og annet materiell, praktisk demonstrasjon* i temadelen bør samkjøres.

Fint om en får til felles aktiviteter med barnehagen. Legg til rette for autentiske kommunikasjonssituasjoner.

Tegnspråktekster

Avlesning i språklaboratorium med oppgaver knyttet til de forskjellige tegnspråktekstene.

Gjenfortelle tegneserier: Med utgangspunkt i billedmateriell/tegneserier skal foreldrene arbeide med å lage fortellinger på tegnspråk. Lærer må vurdere om gruppen er moden for å ta opptak av seg selv i forbindelse med dette. Det kan være en idé å ha noen helt frie oppgaver hvis man skal jobbe i språklaboratoriet.

Gjenfortelle og/eller lage egne tegnim og tallregler: Samarbeid gjerne med barnehagen slik at barn og foreldre lærer de samme tegnimene og/eller tellereglene. Gjenfortelle en skriftlig tekst: Innholdet i teksten skal være fra modulens emner og teksten bør

inneholde eksempler på de språkfunksjoner som det er blitt trent på under de ulike kommunikasjonsøvelsene.

Modulene 5 - 8
Språkfunksjoner knyttet til noen av kommunikasjonsøvelsene

Modul 5 Kommunikasjonsøvelse 5-P2b		Modul 6 Kommunikasjonsøvelser 6-P1d og 6-P2b	
Forutsetter at emnet barnehagen er gjennomgått		Forutsetter at emnene jul og vinteraktiviteter er gjennomgått	
Situasjoner:	Språkfunksjoner	Situasjoner:	Språkfunksjoner
Slå seg Konflikt Skade noen Skapende aktivitet Samlingsstund Matstund	- trøste - gi uttrykk for etisk ansvar - irettesette/advare - rose/beundre/skryte - fortelle - forklare - by på/be om/korrigere - følelser	“Adventstid” Lage julepynt Spille spill Vinteraktiviteter	- uttrykke forbud eller tillatelse/ uttrykke ønske, lyst/ svare noen som ikke kan få innfridd sine ønsker. - gi informasjon knyttet til ting som skal skje, har skjedd og ting som skjer mens noe annet pågår. - rose/beundre/skryte - uttrykke enighet - uenighet/forklare/uttrykke glede - instruere/kommandere - følelser
Følelse og tilstand skal være et delemne under disse øvelsene		Følelse og tilstand skal være et delemne under disse øvelsene	
Modul 7 Kommunikasjonsøvelse 7-P1d		Modul 8 Kommunikasjonsøvelse 8-P1a og 8-P2a	
Forutsetter at emnet vår og vårens aktiviteter er gjennomgått		Forutsetter at ferie og sommerlige aktiviteter er gjennomgått	
Situasjoner:	Språkfunksjoner	Situasjoner:	Språkfunksjoner
Slå seg Konflikt Skade noen Skapende aktivitet Samlingsstund Matstund	- trøste - gi uttrykk for etisk ansvar - irettesette/advare - rose/beundre/skryte - fortelle - forklare - by på/be om/korrigere - følelser	Bade/svømme Planlegge ferie Blomsterbukett Spille spill Fiske	- uttrykke forbud eller tillatelse/ uttrykke ønske, lyst/ svare noen som ikke kan få innfridd sine ønsker. - gi informasjon knyttet til ting som skal skje, har skjedd og ting som skjer mens noe annet pågår. - rose/beundre/skryte - uttrykke enighet - uenighet/forklare/uttrykke glede - instruere/kommandere - følelser
Følelse og tilstand skal være et delemne under disse øvelsene		Følelse og tilstand skal være et delemne under disse øvelsene	